

Rigsdagen tillige har at tage Hensyn til de pekuniære Forhold. Det kan altid motiveres, at Rigsdagen nægter at gaa med til visse Foranstaltninger, som Sagkundskaben kræver, men at en Rigsdag skal drives til at fastsætte, at et Forsvarsværn skal fjernes og endda ikke straks, men om saa og saa mange Aar, et Forsvarsværn, som haves, og som alle ansvarlige hævde er en bydende Nødvendighed! Vi vide jo, at om der ingen Landbefæstning, eller hvad man nu vil kalde det, er ved København, er der i Tilfælde af, at vor Neutralitet krænkes, ingen General, der som Hærfører tør forlade København. Men det vil med andre Ord sige, at det Neutralitetsforsvar, som man ønsker at etablere ude ved Kysten til Afværgelse af Landgang, bliver om ikke helt tilintetgjort, saa i alt Fald i allerhøjeste Grad svækket, og der er jo ingen Rigsdag og ingen civil Forsvarsminister, som tør paatage sig at være Hærfører i et saadant Tilfælde. Jeg siger, i ethvert andet Land vilde det være en Umulighed, at noget saadant blev vedtaget. Kun i vort lille Land, hvor Forholdene i de senere Aar — jeg kan sige i Ly af den dalende Respekt, der er for dem, der staa eller have staaet for Styret her i Landet — have udviklet sig saaledes, at den gamle Fornemmelse af, hvad man kan gøre, og hvad man ikke kan gøre, som instinktmæssig giver ethvert Menneske dets rette moralske Værdi, i høj Grad er blevet udvisket, kan det lade sig gøre. I dette Tilfælde er jo Behandlingen og Gennemførelsen af denne vigtige og fra hvilket Standpunkt, man end ser det, skønne Sag vævet saaledes sammen med en Række Forhold, som jeg i dette Øjeblik ikke skal komme nærmere ind paa, at det næsten for den almindelige Bevidsthed ikke er muligt at skille disse Ting fra hinanden. Ingen Kræfter formaa det rigtigt, og man kan derfor ogsaa undertiden blive fyldt med Lede derved.

De 22 og de 27 ere enedes om dette Grundlag, at Landbefæstningen skal nedlægges om 12 $\frac{1}{2}$ Aar, men det er ikke rigtigt, som Forsvarsministeren før sagde, hvad ligeledes Ordføreren var inde paa, at de haabede — naturligvis ikke alene at faa Bestemmelsen gennemført —, men de haabede ogsaa at faa Nedlæggelsen gennemført, altsaa, at der ikke inden 12 $\frac{1}{2}$ Aar skulde ske en Forandring i Stemningen. Det ere de jo slet ikke enige om. Det er jo saa, at Grundlaget for denne Overenskomst er baseret paa, at de 27 sige: Selvfølgelig skal den nedlægges om

12 $\frac{1}{2}$ Aar, og at de 22 siger: Ikke for nogen Pris, vi ville gøre alt for, at Nedlæggelsen ikke finder Sted. Saaledes er jo Forholdet. Imidlertid er det klart, at ingen alvorlig Mand eller Kvinde kan eller vil laste de 22, fordi de ikke have kunnet undgaa dette Vilkaar. Vi vide godt alle sammen, lad os blot sige det rent ud, at der i denne Sal for Øjeblikket foreligger en Nødstilstand. Flertallet i Befolkningen og Flertallet i dette Ting hævde, at Landets Forsvarsvæsen maa forbedres. I dette Flertal findes en Part, uden hvilken der intet Flertal er, og som svinger Svøben og siger: Dette eller intet. Saa længe vi ville gaa med til „dette“, høre vi med til det forsvarsvenlige Flertal, men „intet“ betyder, at vi ikke formelt, men reelt staa sammen med de Radikale og Socialdemokraterne, som ikke ville have noget gennemført. Enhver kan se, at dette er en Nødstilstand, og i denne Nød er det naturligt og forstaaeligt, at mange Forsvarsvenner sige: Ja, lad os saa tage det, der kan faas, og saa fortsætte vort Arbejde, der dog i hvert Fald maa kunne føre os saa vidt, at vi i Aarenes Løb, de Aar, der ere givne, kunne naa videre frem. Jeg siger, at saaledes er det fuldt forklarligt og fuldt forsvarligt, at de 22 ere gaaede med her, naar alle andre Veje for overhovedet at naa frem var lukkede.

Saa blev Forsvarssagen ikke løst denne Gang! Maatte Troen paa vor Sags Rigtighed i Forening med Kærligheden til vort Fædreland da give os de Kræfter, som ikke alene kunne føre os gennem Skuffelsen over, at Forsvarssagen heller ikke blev løst denne Gang, men ogsaa i Tidens Løb kunne give Sejr oven paa Arbejdet! Forsvarssagen faar, hvis dette gennemføres, noget friere Løb til en Side, men samtidig bliver der paa dens Vej lagt en meget stor Sten til den anden Side.

Jeg kan ikke undlade til Slutning at minde om en lille Diskussion, som for 4 Aar siden fandt Sted i dette Ting mellem afdøde Fogtmann, som tilhørte det radikale Parti, og den nuværende Landbrugsminister i Forening med den nys afgaaede Trafikminister. Disse to holdt Fogtmann fast paa dette, at han i Reformpartiet i et privat Møde havde erklæret, at for ham var Nedlæggelsen af Københavns Befæstning ikke det vigtigste, men det vigtigste for Fogtmann havde været, at Udgifterne til Forsvarsvæsenet blev formindskede. Det er mig ikke ganske klart, hvorfor man egentlig holdt Fogtmann saa stærkt fast paa dette, naar man nu vil holde saa